

ULOGA DERMOSKOPIJE U DIJAGNOSTICI MALIGNIH MELANOMA

Nebojša Krstić¹, Predrag Čanović², Ana Ravić-Nikolić¹, Vesna Milićić¹

¹Centar za dermatovenerologiju, Klinički centar Kragujevac

²Klinika za infektivne bolesti, Klinički centar Kragujevac

THE ROLE OF DERMOSCOPY IN THE DIAGNOSIS OF MALIGNANT MELANOMA

Nebojsa Krstic¹, Predrag Canovic², Ana Ravic-Nikolic¹, Vesna Milicic¹

¹Medical Faculty, Centre of Dermatovenerology, Clinical Centre Kragujevac

²Medical Faculty, Infectious Diseases Clinic, Clinical Centre Kragujevac

SAŽETAK

Kutani melanomi su česti maligni tumori kože. Melanom nastaje malignom transformacijom melanocita na dermo-epidermalnom sastavu ili iz nevomelanocita, atipičnih melanocitnih mladeža koji postaju invazivni, a kasnije metastaziraju u različitim vremenskim intervalima.

Dermoskopija je neinvazivna dijagnostička metoda u dermatovenerologiji koja podrazumeva pregled promene dermoskopom. Dermoskopijom se analiziraju specifične morfološke strukture koje se ne vide kliničkim pregledom, te stoga dermoskopija povezuje klinički pregled i dermatopatologiju.

Ovom metodom omogućena je diferencijacija pigmentnih promena na melanocitne i nemelanocitne promene, kao i dalja diferencijacija unutar tih grupa. Pored toga, dermoskopija je esencijalna u ranoj dijagnozi melanoma i amelanotičnog melanoma. Dermoskopski pregled omogućava kratkotrajni i dugotrajni monitorin i danas je nezamenljiva tehnika u dijagnozi pigmentnih promena.

Ključne reči: dermoskopija, dijagnostika, melanom

UVOD

Kutani melanomi su česti maligni tumori kože. Melanom nastaje malignom transformacijom melanocita na dermo-epidermalnom sastavu ili iz nevomelanocita, atipičnih melanocitnih mladeža koji postaju invazivni, a kasnije metastaziraju u različitim vremenskim intervalima.

Njihova incidencija približno se udvostručuje skoro svakih 10 godina. Lekar može pratiti i kontrolisati promene neinvazivnom dijagnostičkom procedurom, epiluminiscentnim mikroskopom kao i dermatoskopom. Dalji koraci u poboljšanju dijagnostike melanoma razvijaju se u pravcu vizualizacije promena ispod kože, tj. struktura koje nisu vidljive golim okom. Time oni postaju dostupni kliničkom pregledu. Izuzetno značajna pitanja na koja treba upozoravati pacijente i odgovorati na pitanja u svakodnevnoj lekarskoj komunikaciji i praksi glase: koja su mesta suspektih lezija najčešće izložena faktorima rizika; koje su dermoskopske strukture najčešće zastupljene; kakav je uticaj naslednih faktora na nastanak pigmentnih sumnjivih lezija; kako ranom dijagnostikom

ABSTRACT

Cutaneous melanoma is the most malignant tumour of the skin. Melanoma arises from the malignant transformation of melanocytes at the dermal-epidermal junction or from the nevomelanocytes of atypical melanocytic nevi, that become invasive and metastasize after various time intervals.

Dermoscopy is a non-invasive diagnostic technique in dermatovenerology that includes the inspection of the lesion with a handheld dermoscope. Dermoscopy enables the evaluation of the specific morphological structures of the skin that are not visible to the naked eye. Therefore, it links clinical dermatology and dermatopathology.

The major goal is to differentiate pigmented lesions into melanocytic and non-melanocytic lesions, and make further differentiations within each group. Furthermore, it is essential to distinguish melanoma from other melanocytic and non-melanocytic skin lesions, and to diagnose melanoma and amelanotic melanoma in their early stages. Dermoscopic follow-up includes long-term and short-term monitoring, and it is an essential diagnostic technique in the management of pigmented skin lesions.

Key words: dermoscopy, diagnosis, melanoma

prevenirati nastanak malignih melanoma; zatim ukazivati na korelaciju dužine fotoekspozicije u toku života i razvoju melanoma i drugo.

Dermoskopija je neinvazivna dijagnostička metoda u dermatovenerologiji koja podrazumeva pregled promene dermoskopom. Glavna funkcija dermoskopije je diferencijacija pigmentnih promena na melanocitne i nemelanocitne promene, kao i diferencijacija unutar tih grupa. Time se omogućava preciznija dijagnostika pigmentnih promena.

INCIDENCIJA, ETIOPATOGENEZA I KLINIČKA SLIKA MALIGNIH MELANOMA

Melanoma malignum je najznačajniji tumor melanocitnog sistema, koji se karakteriše visokim malignim potencijalom i mogućnošću da daje metastaze (1). Po učestalosti, u razvijenim zemljama Zapada, melanom je maligni tumor s najbržim uvećanjem broja

